

Posudek vedoucího diplomové práce

Jméno a příjmení autora diplomové práce: **Aneta Wojnarová**

Název diplomové práce: **Čas jako právní kategorie**

Vedoucí diplomové práce: **JUDr. Alena Bányaiová, CSc.**

Diplomová práce byla v souladu s *pokynem děkana č. 23D/2011 ze dne 2. 8. 2011, kterým se stanoví postup při ověřování originalnosti vysokoškolské kvalifikační práce*, prověřena antiplagiátorským programem THESES, který vykázal shodu diplomové práce s jinými díly v rozsahu 8 %.

Autorka zvolila za téma své diplomové práce problematiku času a vysvětlení pojmu čas jako právní kategorie. Problematika působení času v právních vztazích je tradiční problematikou, jejíž pochopení má především pro praxi značný význam. Autorkou zvolené téma je tedy aktuální. Důsledkům působení času je věnována poměrně rozsáhlá judikatura i odborná, zejména komentářová literatura. Autorka judikatuře i komentářové literatuře věnuje dostatečnou pozornost.

Práce je členěna do sedmi kapitol, z nichž první tvoří úvod a poslední závěr. Ve druhé kapitole autorka vysvětluje pojem právních skutečností a jejich třídění. V kapitole třetí vymezuje pojem času, jeho význam a vyjádření včetně obecného vymezení lhůt, jejich stavení a přerušení, jakož i počítání času. V kapitole čtvrté, která je nejrozsáhlejší, se zabývá promlčením, jeho pojmem, předmětem a následky promlčení. Podobně je konstruována další kapitola věnovaná prekluzi. Věcně zaměřené kapitoly uzavírá šestá kapitola věnovaná vydržení.

Práce je psána celkem přehledným a srozumitelným jazykem, pracuje s odbornou literaturou, z níž čerpá, a na některých místech rozebírá soudní judikaturu. Text je ovšem převážně popisný bez vlastních autorčinych úvah o institutech, o nichž pojednává. Některé dílčí části textu vyžadují vyjasnění a upřesnění a na některých místech se autorka dopouští určitých nepřesností. Upozornit lze především na tyto části práce:

Poznámka č. 14 na str. 10 uvádí jen označení určité osoby, aniž by bylo zřejmé, o koho jde a jaký pramen autorka cituje.

Text týkající se uplatnění lhůt pro vznesení námitky podjatosti na str. 12 a na začátku str. 13 vyžaduje vyjasnění. Autorka by se měla zmínit o vztahu mezi určením objektivní a subjektivní lhůty, který je ostatně vyjádřen v ustanovení citovaném autorkou. Je třeba zvážit, co je míněno pojmem „nastání skutečnosti“.

Podkapitola 3.4.1 je nazvána „Stavění lhůt“. Nejde ovšem o „stavění“ ale o „stavení“ lhůt, jak správně pak autorka uvádí dále v podkapitole 4.5.3, kde píše o stavení promlčecích lhůt. Uvedené rozdílné používání pojmu „stavění“ a „stavení“ ve vztahu ke lhůtám vyvolává dojem, že autorka rozlišuje zmíněné „stavění“ a „stavení“ lhůt, což správné není.

Podkapitola 3.5.1 začíná na str. 18 konstatováním, že jelikož se jedná o krátké lhůty či doby, je velmi důležité přesně stanovit jejich začátek. Přesné stanovení začátku není důležité jen u krátkých lhůt, ale pro všechny lhůty obecně

Na str. 4.3 autorka píše o uplatnění práva dlužníka u soudu. Nejde ovšem o uplatnění práv dlužníka u soudu, svá práva uplatňuje věřitel. Dlužník může vznést námitku promlčení.

Na str. 33 autorka v rámci obecného pojednání o stavení lhůt uvádí, že účelem úpravy stavení lhůt je ochrana věřitele a jeho nabytých subjektivních práv před dlužníkem, který by měl v úmyslu protahovat jednání do uplynutí promlčecí lhůty. Tato ochrana se však týká jen jednoho z případů úpravy stavení promlčecích lhůt, o němž autorka pak píše dále. Nejde tedy o vyjádření účelu úpravy stavení promlčecích lhůt obecně jako takové. K problematice stavení promlčecích lhůt pak autorka na str. 34 popisuje případy upravené v § 646 o. z., ovšem omezuje se na popis této úpravy, aniž by vysvětlila, co je její podstatou a proč právě v případech uvedených v § 646 nepočne promlčecí lhůta běžet v situacích tam popsanych.

Na str. 40 autorka konstatuje, že otázka dobrých mravů nevyvstává v souvislosti s prekluzí tak často, jako je tomu u promlčení, neboť k prekluzi dochází ze zákona. Jak sama autorka dále píše, nejde o to, že „otázka dobrých mravů nenastává často“. Jelikož k prekluzi přihlíží soud z úřední povinnosti, nemá význam námitka prekluze věřitelem.

Na str. 43 a 44 autorka píše o soudní praxi, která projevila zájem o zmírnění následků prekluze. K tomu však cituje jen komentář k občanskému zákoníku, nikoli soudní rozhodnutí. Není tak jasné, jakou soudní praxi má autorka na mysli a jaké situace tato soudní praxe řeší.

Závěry práce jsou jen shrnutím obsahu jednotlivých kapitol, nejsou v nich vyjádřeny žádné poznatky, k nimž autorka dospěla. Proto není úplně jasné, co autorka míní závěrečným konstatováním, že téma splnilo její očekávání a že je důležité se této problematice věnovat.

Uvedené nedostatky jsou dílčího charakteru a diplomovou práci lze doporučit obhajobě. Při obhajobě doporučuji, aby se autorka zaměřila na následující otázky:

- (i) Vysvětlit podstatu a účel úpravy subjektivní a objektivní promlčecí lhůty v občanském zákoníku.
- (ii) Vysvětlit podstatu a účel úpravy běhu promlčecích lhůt v § 646 občanského zákoníku.

V Praze dne 30. 4. 2024

JUDr. Alena Bányaiová, CSc.,